

Aan de gemeenteraad

Op 6 juni 2024 stelde M.Y. Morkoç (GroenLinks) ons schriftelijke vragen over "Energiebesparing met straatverlichting" (24bb003865).

Inleidend wordt gesteld:

Voor de actualiteitenraad van 28 maart jl. was de casus van het ontbreken van straatverlichting in de nieuwbouwwijk Tuinbuurt Vrijlandt geagendeerd. Door een snelle brief van de wethouder met antwoorden op de gestelde vragen was deze bespreking overbodig. De agendering maakte bij ons een aantal vragen los, die we graag via deze weg alsnog aan het college willen stellen. De vragen gaan over energiebesparende maatregelen met betrekking tot straatverlichting, zoals de mogelijkheden voor een experiment om straatverlichting om en om uit te schakelen.

Het experiment om straatverlichting om en om uit te schakelen is geïnspireerd op de wijk Woezik in Wijchen, waar dit momenteel gebeurt. Hierbij is het wel belangrijk dat (het gevoel van) veiligheid van bewoners niet in het geding mag komen. Mocht het college een dergelijk experiment willen doen, dan moet dat zorgvuldig worden ingericht.

Hieronder volgt de vraag en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college bekend met het experiment in Wijchen om lantaarnpalen om en om uit te schakelen voor energiebesparing? Zo ja, ziet het college kansen om in Rotterdam een vergelijkbaar experiment op te zetten?

Antwoord:

Ja, ons college is bekend met dit soort experimenten bij verschillende gemeenten in Nederland. In Rotterdam zijn wij niet voornemens een vergelijkbaar experiment te starten omdat we in Rotterdam al energie besparen met onze straatverlichting. Als enige (grote) gemeenten kan in Rotterdam bij 80% van de armaturen de verlichting gedimd worden.

Rotterdam maakt gebruik van armaturen met overcapaciteit echter worden deze armaturen terug gedimd naar de verlichtingssterkte volgens de richtlijnen. Dit verschilt per straat afhankelijk van het profiel van de straat. In de nacht worden onze armaturen nog een percentage terug gedimd. Met het dimmen van de verlichting besparen we ook energie. Daarnaast is dimmen in onze optiek "beter" (minder onveilig). Bij het om en om uitschakelen van de verlichting zoals in Wijchen wordt de gelijkmatigheid van de verlichting minder terwijl bij het dimmen de gelijkmatigheid behouden blijft. Daarom geven we de voorkeur aan dimmen boven het om en om uitschakelen.

Vraag2:

Hoe groot schat het college de mogelijke energiebesparing van het uitschakelen van een deel van de straatverlichting? Zou dit een relevante bijdrage kunnen leveren aan de Rotterdamse klimaatdoelen?

Antwoord:

In Rotterdam is er al sprake van energiebesparing door de dimbare straatverlichting. In de CO2-prestatieladder is vastgesteld dat de openbare verlichting in 2030 50% minder energie mag verbruiken dan in 2019. Dit wordt grotendeels bereikt door het vervangen van de conventionele verlichting door LED- verlichting.

Vraag 3:

In hoeverre kan het uitschakelen van een deel van de straatverlichting bijdragen aan het in de toekomst voorkomen van netcongestie in het stedelijk gebied van Rotterdam?

Antwoord:

Het vermogen wat de straatverlichting vraagt is zo klein, dat het weinig oplevert om die uit te zetten in termen van congestie. Ter verduidelijking; één lantaarnpaal vraagt maximaal 80Watt, één simpele laadpaal bij een woning vraagt minstens 3600Watt en vaak meer (tot wel 11.000Watt).

Daarom zal het uitschakelen van een deel van de straatverlichting geen significante bijdrage leveren aan het voorkomen van netcongestie in het stedelijk gebied.

Vraag 4:

Is de omvang van de lichtvervuiling door straatverlichting in kaart gebracht, en in hoeverre zou het uitschakelen van een deel van de straatverlichting die kunnen reduceren?

Antwoord:

Nee, de omvang van lichtvervuiling is niet in kaart gebracht. De afdeling openbare verlichting heeft een programma laten ontwikkelen waarmee het verlichtingsniveau van de straatverlichting berekend wordt. Met behulp van dit programma kan overmatige straatverlichting worden terug gedimd. Straatverlichting is echter niet de grootste oorzaak van lichtvervuiling aangezien straatverlichting naar beneden straalt. Het uitschakelen van een deel van de straatverlichting zou daarom slechts een beperkte invloed hebben op de totale lichtvervuiling.

Vraag 5:

In hoeverre is bovengenoemde lichtvervuiling verstorend voor de fauna in onze stad? Zou het verminderen van lichtvervuiling kunnen bijdragen aan de diversiteit en omvang van populaties van diersoorten?

Antwoord:

Het is bekend dat verlichting verstorend is voor de fauna in de stad. In Rotterdam maken we een afweging tussen sociale veiligheid en verkeersveiligheid enerzijds en de bescherming van de natuur anderzijds (zie ook addendum bij het Lichtplan). Momenteel voeren de Universiteit van Wageningen en Leiden een wetenschappelijk onderzoek uit naar de invloed van verlichting op de gezondheid van mens en dier. De gemeente Rotterdam participeert in dit onderzoek. De uitkomsten van dit onderzoek zullen worden meegenomen bij de herziening van toekomstig beleid.

Vraag 6:

Regelmatig krijgen wij berichten van straatverlichting dat overdag nog brandt, ondanks meldingen in de MeldR-app. Kunt u dit duiden? Hoe vaak gebeurt dit en waar ligt het probleem?

Antwoord:

De gemeente Rotterdam bezit geen eigen elektriciteitsnet, maar is direct aangesloten op de kabels van netbeheerder Stedin. Voor de werkzaamheden van Stedin is het af en toe nodig om de verlichting overdag aan te zetten. Hierdoor komt het voor dat de verlichting overdag brandt. We werken nauw samen met Stedin om de Rotterdammers te voorzien van goed werkende openbare verlichting.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten